NEDERLANDSE VERENIGING VOOR RECHTSPRAAK

De Minister van Veiligheid en Justitie
Mr. G.A. van der Steur
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
21 juli 2015

Uw kenmerk
643126

Contactpersoon

Onderwerp
Advies op het concept-wetsvoorstel concentratie scheepvaarzaken bij de rechtbank Rotterdam

Geachte heer Van der Steur,

Bij brief van 12 mei 2015 heeft u de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna: NVvR) om advies gevraagd over het concept-wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met de concentratie van scheepvaartzaken bij de rechtbank Rotterdam. Dit advies is voorbereid door leden van de vereniging en vastgesteld door de Wetenschappelijke Commissie van de NVvR.

Strekking concept-wetsvoorstel

Het wetsvoorstel beoogt scheepvaartzaken te concentreren bij de rechtbank Rotterdam. De verwachting is, blijkens de memorie van toelichting, dat deze concentratie zal bijdragen aan de kwaliteit van de rechtspraak, aan de efficiëntie van de rechtsgang in die zaken en aan het behoud en de verdere opbouw van kennis en expertise bij de rechtbank Rotterdam. Tevens blijkt uit de toelichting dat de verwachting is dat van de concentratie tevens een gunstig effect kan uitgaan als het gaat om de positie van Nederland als vervoersknooppunt en dat het wetsvoorstel uitvoering geeft aan in gerechtelijke kringen al langer bestaande wens.

Advies

De NVvR kan zich vinden in de voorgestelde concentratie van scheepvaartzaken bij de rechtbank Rotterdam, waarbij zij opgemerkt dat het maar om enkele zaken per jaar gaat. Het ter advisering voorgelegde concept-wetsvoorstel geeft de NVvR aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

De in de artikelen 571, tweede lid, 575, eerste lid, en 580 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna Rv) voorgestelde toekenning van exclusieve bevoegdheid aan de

NVvR • Postbus 30315 • 2500 GH Den Haag
088-3611300 • info@nvvr.org • www.nvvr.org

rechtbank Rotterdam stuit volgens de NVvR niet op bezwaren. Dat geldt ook voor de voorgestelde aanvullende bevoegdheid van de rechtbank Rotterdam bij executoriaal beslag en executie op schepen, als opgenomen in Boek 2, titel 4, afdeling 1 Rv.

Ter zake van de voorgestelde exclusieve bevoegdheid in artikel 625, eerste lid Rv vraagt de NVvR zich af in hoeverre deze te verenigen is met de regeling van de bevoegdheid van de Rijnvaartrechtbanken, gelet op de Herziene Rijnvaartakte. De NVvR geeft de minister in overweging dit te verduidelijken in de memorie van toelichting.

Het eerste lid van voorgesteld artikel 625 Rv, onder e, geeft de rechtbank Rotterdam exclusieve bevoegdheid als het gaat om aanvaring of schade veroorzaakt door een schip zonder dat een aanvaring plaats had. Gezien de in de memorie van toelichting op pagina 6 opgenomen toelichting bij artikel 625, eerste lid, onder e Rv geldt die bepaling ook in het geval een schip schade toebrengt aan een andere zaak dan een schip (volg artikel 8:1002 BW). In dergelijke gevallen is het mogelijk dat Rijkswaterstaat het schadeveroorzakende schip aan de ketting legt en een bankgarantie eist. Een procedure in zulke zaken betreft een procedure tegen de Staat (zie de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, met name artikel 9). Dergelijke procedures worden behandeld door de rechtbank Den Haag. De vraag is hoe dit zich verhoudt tot de hiervoor genoemde voorgestelde exclusieve bevoegdheid van de rechtbank Rotterdam. De NVvR geeft de minister in overweging hieraan aandacht te besteden in de memorie van toelichting en de wettekst zo nodig aan te passen.

In voorgesteld artikel 625, vijfde lid Rv wordt bepaald – kort gezegd – dat ingeval van meer verzoeken of vorderingen waarvan tenminste één een vordering of verzoek betreft waarvoor de rechtbank Rotterdam exclusief bevoegd is, die vorderingen en verzoeken alle door de rechtbank Rotterdam worden behandeld en beslist, mits tussen deze vorderingen en verzoeken een zodanige samenhang bestaat dat redenen van doelmatigheid een gezamenlijke behandeling rechtvaardigen. In de memorie van toelichting ware te verduidelijken, in verband met artikel 6 van de EEX-Verordening en artikel 7 Rv, of deze bepaling uitsluitend de bevoegdheid van de rechter in Nederland betreft, hetgeen de NVvR aannemelijk acht, of ook betrekking heeft op de rechtsmacht.

De Wetenschappelijke Commissie van de NVvR,

Prof. dr. M.E. de Meijer
voorzitter